

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 560—
pol leta . . . 180—
třrti leta . . . 90—
za mesec . . . 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . 240—
třrti leta . . . 120—
za mesec . . . 40—

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marjinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na
vor dopisnica ali znakica. — Dopisi naj se frankirajo.
Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolarj
polletno . . . 4 dolarje
třrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošljajo
ročno po nakaznici.

Ljubljana
Ljubljana
Ljubljana

Začetek poslovanja komisij za izvršitev rapalske pogodbe.

Rim, 5. februarja. (Izvirno poročilo.) Komisije, določene za končnoveljavo izvršitev rapalske pogodbe bodo začele z določanjem meje in drugim delom takol, čim bodo obrazovane jugoslovanske komisije in vanje imenovani delegati. Zunanje ministrstvo v Rimu pričakuje tozadevnega obvestila vsak čas. Čim dospe obvestilo, se določi kraj sestanka obojestranskih delegatov. Vse zadeve, tiče se Italije in Jugoslavije bodo reševale komisije medsebojno. Samo v slučajih, ko bi bil sporazum sicer nedosegljiv, se bodo komisije glede odločitve spornih vprašanj obračale na švicarskega zveznega predsednika, katerega razsodbi se bodo podvržle.

Minister dr. Beneš v Rimu. Prvi razgovori z grofom Sforzo.

Rim, 4. februarja. (Izvirno poročilo.) Českoslovaški zunanji minister dr. Beneš je dospel v Rim s popoldanskim vlakom. Na postaji ga je pričakovalo celokupno osebje českoslovaške delegacije. Prisotni so bili tudi zunanji minister Sforza, državni podtajnik Di Saluzzo, jugoslovanski poslanik Antonijević z osebjem, senator Ferraris ter druge politične osebnosti.

Minister Beneš se je za par minut pomiril v kolodvorskem salonu, kjer se je pozdravil in zamenjal nekoliko besedi z različnimi politik. Potem je sedel v avtomobil in se odpeljal v »Grand Hotel«.

Ob 17 uri se je podal v ministrstvo zunanjih zadev. Tam so ga sprejeli grof Sforza, državni podtajnik Di Saluzzo, komendant Contarini in drugi. V soboto sprejme ministrstvo v dvorcih kralja Emanuel in ministrski predsednik Giolitti. Popoldan priredi grof Sforza na čast českoslovaškemu tovarišu svečan obred, kateremu bodo prisostvovali številne politične in diplomatske osebnosti. V nedeljo sprejme ministrstvo v dvorcih italijanska kraljica. Zvečer bo dicer,

ki ga priredi českoslovaški zastopnik v Rimu. Sledil bo politično-diplomatičen razgovor. Minister Beneš odpotuje iz Rima prihodnji ponedeljek ali torek. Ob tej priliki bo tudi odlikovan.

Rim, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Za določitev važnih trgovskih, finančnih in drugih sklepov med Italijo in Českoslovaško odide iz Prage in dospe danes v Rim posebna delegacija, v kateri bodo zastopniki českega zunanje, trgovskega, železniškega in vojnega ministrstva.

Rim, 5. februarja. (Izvirno poročilo.) Vsi italijanski listi se obširno bavijo s prihodom dr. Beneša v Rim, in poudarjajo važnost njegove misije. »Idée Nationale« priobčjuje izjavo ministra, ki jo je dal nememu dopisniku v Benetkah. Dr. Beneš je dejal: Cilj mojega potovanja v Italijo je dosega izmenjave proizvodov med Česko in Italijo. V Rimu se bo tudi določila luka, ki se je bomo posluževali pri pospeševanju naše trgovine: ne ve se še, če bo ta luka Trst ali Benetke.

Konferenca italijanske komisije za zunanje zadeve.

Rim, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Včeraj ob 11. zjutraj se je sestala komisija zunanje ministrstva. Predsedoval je posl. de Nava, prisotni pa so bili Orlando, Gentile, Lazzari, Modigliani, Gasparotto, Treves, Vasallo, Gallenga, Federzoni in drugi. Zunanji minister Sforza je poročal o političnem položaju, posebno o pariški konferenci zaveznikov in o ukrepih proti Nemčiji o grško-turških odnosih in razmerah v Avstriji. Pojasnjeval je tudi odnose med Italijo in Rusijo in je naznanil, da je sovjetska vlada imenovala za svojega zastopnika pri italijanski vladi Vorovskega, ki

je prvi pravi zastopnik boljševiške vlade v Italiji. Vodovozov je bil samo trgovski izvedenec, ki je pripadal Krasinovemu oddelku v Londonu. Komisija se je bavila tudi s položajem na Balkanu ter z italijanskimi interesi v Mali Aziji, glede katerih je izjavil Sforza, da je bila priznana Italiji prednost, vsled česar ne bo izpremenjena seveška mirovna pogodba v njeno škodo. Razpravljalo se je dalje tudi o dogovorih med Italijo in Jugoslavijo ter Českoslovaško, ki naj onemogočijo vsak poskus restavracije Habsburžanov.

Aneksijska proslava v Gorici.

Gorica, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Poseben odbor, sestavljen nalašč za izvedbo aneksijske proslave v Gorici izjavlja, da se bo vršila proslava v Gorici neprekinjeno v nedeljo 6. februarja. Senator Bombic, predsednik odbora za proslavo, je v ta namen izdal poseben oklic na gorško meščanstvo. Proslava se začne ob 7 zjutraj. Otvorila

se bo s topovskim streljanjem, nato bo obred po mestu z vojaško godbo. Ob 10 zjutraj bo velik shod na Velikem trgu. Nato bo sledila svečana proklamacija aneksijske Julijske Benečije k Italiji. Popoldne bo velik banket, popoldne vojaška slavnost, zvečer pa ples in slavnostna predstava v gledališču.

PAŠIČ PREVZAME V PONDELJEK SVOJE POSLE.

LDU Beograd, 5. febr. Ministrski predsednik Pašić je ozdravel. V ponedeljek prevzame svoje agende.

ZBOROVANJE GOSPODARSKEGA SVETA.

LDU Beograd, 5. febr. Gospodarski svet je končal svojo sejo. Začel bo svoje delo za reformo carine in železniškega prometa ter obrnuta vprašanja. Konferenca bo trajala nekaj dni. Potem bodo zopet plenarne seje.

STANOVANJSKE HIŠE ZA ŽELEZNIČARJE V BEOGRADU. ZAGREBU IN LJUBLJANI.

LDU Beograd, 5. febr. V gradbenem ravnateljstvu prometnega ministrstva se izdeluje načrt za provizorno sezidanje stanovanj za železničarje v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. V to svrhu je več milijonov dinarjev stavljenih na razpolago.

RAZPRAVA O SENATU V RADIKALNEM KLUBU.

LDU Beograd, 5. febr. Radikalni klub je imel včeraj sejo, na kateri je razpravljalo o senatu. Za našo zgornjo zbornico je govoril posl. Ljuba Jovanović, proti pa poslanci dr. Laza Marković, Čosić in Jovan Jovanović. Za senat so poleg gorl omenjenega poslanca Ljube Jovanovića še gg. Stojan Protić, dr. Vesnić, dr. Ninčić, Radonić, Vukčević ter ministra Uzunović in Trifković.

DR. KRSTELJ PRI DRAŠKOVIČU.

LDU Beograd, 5. febr. Predsednik dalmatinske deželne vlade dr. Krstelj je bil včeraj pri ministru za notranje stvari Draškoviću in mu je poročal o položaju v Dalmaciji. Sodijo, da je prišel semkaj zaradi vzpostavitve naših oblasti v krajih, ki jih bodo Italijani izpraznili.

VOLITVE V ANEKTIRANEM OZEMLJU.

Trst, 5. febr. (Izvirno poročilo.) »Il Nuovo Trentino« poroča, da se bodo vršile volitve v anektiranem ozemlju 3. apr.

REŠKO ODPOSILANSTVO V RIMU.

Rim, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Te dni je sprejel zunanji minister Sforza člane začasne vlade na Reki dr. Rudana. Rudan se je z zunanjim ministrom dolgo razgovarjal o gospodarskih in finančnih vprašanjih, v katerih bi mogla Italija pomagati Reki. — Grof Sforza je sprejel tudi neko komisijo splitskih Italijanov. Ta mu je predložila spomenico, ki se nanaša na različna vprašanja onih italijanskih manjšin v Dalmaciji, ki ostanejo pod Jugoslavijo.

OBUPNE RAZMERE V ZASEDENI DALMACIJI.

LDU Split, 5. febr. Iz vseh krajev zasedene Dalmacije prihajajo osrednji vladi in klubom konstituantne prošnje, iz katerih so razvidne obupne politične in prehrabne razmere. Prosi se za intervencijo, da se pospeši evakuacija italijanskih oblasti.

ITALIJANSKA NASILJA.

LDU Zadar, 5. febr. Italijanske oblasti so trgovca Dančevića iz Jelše priveli ukenjenega v zapor, ker se je ameriškemu poveljniku pritožil, da so mu Italijani rekvirirali stanovanje, a niso zanj nič plačali.

PREDAJA ŽEL. PROGE ŠIBENIK — KNIN NAŠIM OBLASTEM.

LDU Šibenik, 5. febr. Semkaj je iz Rima prišla železniška komisija, ki bo našim oblastim predala železniško progo Šibenik—Knin. Predaja se vrši dne 20. februarja.

ITALIJANSKI KONZULAT NA KRKU.

Rim, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Minister za zunanje zadeve grof Sforza je določil z ozirom na varstvo italijanske prebivalstva na otoku Krku, da se mora na Krku takoj ustanoviti italijanski konzulat, ki bo začel poslovati čim zapustijo otok Italijanske okupacijske čete.

POLJSKO - ROMUNSKA DEFENZIVNA ZVEZA.

Pariz, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Predstojnik poljske republike maršal Pilsudski je dospel semkaj v svrhu informacije glede poljsko-romunske defenzivne zveze. Zveza bi bila naperjena v prvi vrsti proti boljševiški nevarnosti. Oficijelnih glasov o tej zvezi sicer še ni, vendar pa se da sklepati iz izjav, ki jih je dal državni predstojnik dopisniku »Matina«, da bo delo za zvezo med obema od boljševiškega režima ogroženima državama imelo uspeh. Francija bo zvezo pomagala realizirati, ker je tudi v njenem interesu, da se boljševiške namere glede zapadnih evropskih držav kolikor mogoče preprečijo.

RUSKO-ANGLEŠKI TRGOVSKI DOGOVOR.

London, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Gospodarski delegat sovjetske vlade Krasin se vrne, kakor javljajo poročila, v najkrajšem času v London. Ob tej priliki bo predložil britanski vladi protipredloge sovjetske vlade v Moskvi z ozirom na rusko-angleški trgovski dogovor. Krasinova nota bo povdarjala, da ruska vlada ne more sprejeti nikake odgovornosti za propagando, ki jo izvajajo Rusi - zasebniki v inozemstvu. Zahtevala bo, da Anglija zavjame neodvisnost imetja ruske sovjetske vlade, ki se nahaja na britanskem ozemlju. Anglija bo morala dovoliti uvoz ruskega zlata do višine dveh in pol milijonov lir šterlingov. Z ozirom na dolgeve bivše ruske vlade bo sovjetska vlada izjavila, da je pripravljena priznati vse dolgeve, ki se tičejo dobave produktov in blaga med rusko in angleškimi državljani.

Zahtevamo revizijo plebiscita!

Po poročilih iz Koroške, vlada tamkaj v pogledu ugodne rešitve koroškega vprašanja ves drugačen optimizem nego pri nas. Dočim je v Jugoslaviji že marsikdo klonil glavo in obupal, se koroški Slovenci dan za dnem bolj tolažijo z upanjem, da pride skoro dan odrešenja, ki popravi krivico z dne 10. oktobra l. l. V tej veri krepe naše nesrečne brate Nemci sami, ki se čutiljo vedno bolj nesigurne. Nam se zdí največje-ga pomena dejstvo, da od 15.278 Slovencev, ki so glasovali za Jugoslavijo, vključno nemškemu terorju, ki je zavladal na Koroškem plebiscitu, ne le da nismo niti enega izgubili, temveč se je njihovo število celo povečalo na eni strani z blivšimi omahljivci, na drugi strani pa z glasovi, za katere smo bili očitno oslapanjeni.

Tako na Koroškem. In mi, oziroma naša vlada? Ali je storila svojo dolžnost?

Sodeč po odgovoru, ki ga je dal ministrski predsednik Pašić na interpelacijo poslanca Brandnerja, je doslej ostalo samo pri protestu (če se dotično izjavo sploh more smatrati za protest), ki ga je podal minister Jovanović na sel plebiscitne komisije dne 12. okt. l. l. Druga koraka centralna vlada očitno nima ni podvzela, ker na njo ni pritiskala pokrajinska vlada. Dokaz te trditve je v tem, da zunanje ministrstvo v času, ko je bila stavišena gorl omenjena interpelacija, niti ni še posedovalo poročila o potvorjenem plebiscitu, sestavljenega med drugim na podlagi dokazilnega materiala o sleparjah, ki so ga zbrale preiskovalne komisije, katere je bivši deželni predsednik dr. Brejc poslal na Koroško takoj po plebiscitu. Ko bi naša pokrajinska vlada ne bila tako počasna, bi bil pravi protest, podprt z dokazi, že davno vložen, ker si ne moremo misliti, da bi centralna vlada z ozirom na tohtne dokaze, ki pričajo, da smo na Koroškem propadli edino le vsled potvora, ne nastopila za revizijo plebiscita.

Res je, da je koroško vprašanje, dokler plebiscita ne potrdi veljati, konferenca, še vedno odprto in da pomeni že samo od-

lašanje te rešitve, ki je odvisna od dogodka v Nemški Avstriji, za nas ugodno znamenje. Iz tega pa še ne sledi, da lahko držimo roke križem in čakamo, da nas reši čas. Treba je delati na celi črti, v kar nam bo dobro služil matrojal, ki ga imamo hvale bogu dovolj na razpolago. Velik bene za našo pravično stvar je tudi nasilna germanizacija, na Koroškem, ki dokazuje, da Nemci od svojih starih pangermanističnih ciljev niso odstopili niti za las. Ti cilji ne ogrožajo samo nas, ampak tudi naše zaveznike, če jih smemo tako imenovati. Zato je neobhodno potrebno, da dobimo na Koroškem čim ugodnejšo strategično mejo, ki bo zaležila nemški »Drang zur Adria« in ga držala v šahu, za kar smo tembolj upravičeni, ker naši načrti ne sezajo preko slovenskega ozemlja.

Skratka, koroško vprašanje je važen državni problem in če tega naši bratje na jugu ne vedo, jim je to pač treba pojasniti. Občutke, da na Koroškem ni šlo za kako lokalno vprašanje je imel očitno ob izgabi plebiscita ves jugoslovanski narod, zato se nam ne zdi nemogoče, prenesti te občutke tudi na vlado, ki ta narod predstavlja.

Ne tolažimo se samo s poročili, ki jih pošiljajo naši diplomati, če sploh zaslužijo to ime, iz Pariza, temveč zahtevamo, da vlada stopi glede tega vprašanja iz rezerve. Zato je še skrajni čas, kajti vsak moment lahko pride v Parizu to vprašanje na razpravo. To je važno posebno sedaj, ko se zaivna Francija že zopet na vse načine prizadeva, da bi z miloščinami obranila Nemško Avstrijo pri Hltjeju, nezavedajoč se, da je nemško-avstrijska bolezen ozdravljiva samo v slučaju, da se Avstrija ali popolnoma razkosa, ali pa združi z Nemčijo.

Kakor smo informirani, je pokrajinska vlada po dolgem času vendarle poslala poročilo o potvori plebiscita v Beograd. Vi deli bomo kaj bo centralna vlada na to ukrenila. Na vsak način pa je naša odločna zahteva, da se mora krivica na Koroškem popraviti.

RAZPRAVA DEMOKRATSKEGA KLUBA O SVOBODI TISKA.

Beograd, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Včeraj popoldne je imel demokratski klub sejo, na kateri se je razpravljalo o ustavi in o postopanju kluba v ustavotvornem odboru. V prvi vrsti so razpravljali o členu glede svobode tiska. Doznava se, da so vsi člani za to, da se zajamči svoboda tiska, toda da se obenem preprečijo napadi na državo in onemogoči delo antidržavnih elementov v tisku. Do definitivnega sklepa še ni došlo. Debata o tem se nadaljuje na jutrišnji seji ob 4 in pol popoldne.

POSVETOVANJE O USTAVI.

LDU Beograd, 6. febr. Muslimanski klub zbornoje v permanentni. Končal je razpravo o izpremembah ustavnega načrta. — Demokratski klub razpravlja o izpremembah ustavnega načrta s posebnim ozirom na svobodo tiska. Zemljoradnički klub na svoji današnji popoldanski seji ni prišel do sklepa. Njegov ustavni odsek bo izpopolnil ustavo.

SPORAZUMNA LISTA ZA ODBINSKE VOLITVE V BEOGRADU.

LDU Beograd, 4. febr. V ponedeljek se sestavi končnoveljavná sporazumna lista za občinske volitve v Beogradu. Demokratski klub bo jutri označil svoje kandidate. Hkrati se bo definitivno določil dan občinskih volitev. Sodijo, da bodo volitve dne 25. februarja ali pa 7. marca.

VEČINA POSLANCEV ODPOTOVALA IZ BEOGRADA.

LDU Beograd, 4. febr. Tekom predvčerašnjega dne je iz Beograda odpotovala večina poslancev, tako da je od vsake skupine ostalo tukaj le nekaj poslancev, ki bodo skupaj s člani raznih odsekov vodili posle strank.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V FELIXDORFU.

LDU Gradec, 5. febr. »Tagespost« poroča: Brzovlak št. 1102/2, ki vozi iz Trsta preko Trbiža na Duval, je včeraj zvečer v Felixdorfu trčil v tovorni vlak. Dosedaj je naivleah 7 mrtvih in mnogo ranjenih.

DVOJNA CENA ZA KRUH V ITALIJI.

Trst, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Listi poročajo iz Rima, da nameravajo socialisti predložiti vladi načrt po katerem naj bi se določila za kruh »dvojna cena: kruh za nižje sloje bi veljal tudi zanaprej toliko, kolikor sedaj, kruh za bogatejše sloje pa bi se podražil. V slučaju da bo predlog sprejet, nameravajo socialisti v rimskem parlamentu opustiti obstrukcijsko taktiko.

SNEŽNI METEŽI NA SEMMERINGU SE TRAJAJO.

Iz Gradca poročajo, da traja snežni metež na Semmeringu dalje, vsled česar telefonske in brzojavne zveze z Dunajem še vedno niso vzpostavljene.

VELIK USPEH NAŠEGA RIJAVCA IN LIČARJA V BEOGRADU.

Beograd, 5. feb. (Izvirno poročilo.) Koncert, ki sta ga priredila v Beogradu znana slovenska umetnika tenorist Rijavec in klavirski virtuozi Ciril Ličar se je sijajno obnesel. — Umetnika sta bila od občinstva burno pozdravljena. Uspeh prireditve je bil v vsakem oziru ogromen.

ČREŠNJEV VRT.

Ruska umetniška trupa moskovskega »Hudožestvenega teatra« je uprizorila slonci v ljubljanskem gledališču A. P. Čehova komedijo v štirih dejanjih »Črešnjev vrt«. Predstava je bila izborna podana, vredna »velike in prekrasne zemlje« Rusje kot pravi Trolimov na koncu II. dejanja. Mnogim ganljivim prizorom je sledilo občinstvo s srčnim zanimanjem, ter je poklicalo umetnike kousem uprizoritve dvakrat na oder. — Nocoj »Bratje Karamazovi«, silke iz največjačnejšega romana F. M. Dostojevskega. Naj ne zamudi nihče obiskati to redko rusko umetno svetovne slave.

Pridružite se „JUGOSLAVIJI“

O naši valuti.

Svoječasno smo omenjali, kako je kurz naše krome, ki je spomladi notral proti francoskemu franku 1 : 10 do 14, bil nmetno potisnjen na 1 : 6, a je potem zopet, ko umetna sredstva niso imela več učinka, padel na 1 : 9. Danes notira naša kroma proti franku celo 1 : 10 do skoraj 11. Kljub bogastvu naše države se torej kurz našega denarja ne more tako popraviti, kot bi odgovarjalo temu bogastvu. Kje tiči vzrok?

Odgovor na to nam daje naša gospodarska in naša valutarna politika. Za vrednost denarja sta odločilna dva faktorja, kovinsko in bankovno kritje istega na eni strani, a trgovinska in plačilna bilanca na drugi strani. Kovinsko kritje zahteva, da so emitirani bankovci kriti vsaj z eno tretjino v zlatu ali srebru, a bankovno kritje zahteva, da je ostanek krit z dobrimi domačimi trgovskimi menicami, devizami (t. j. trgovskimi menicami, izstavljenimi na inozemske dolžnike), tujimi zdravimi valutami in vsakovrstnimi vrednostnimi papirji.

Omenili smo gori trgovinsko in plačilno bilanco. Trgovinska bilanca pomenja razmerje med vrednostjo celokupnega uvoza in izvoza, ter je aktivna, ako vrednost izvoza presega vrednost uvoza, a narobe je pasivna. Razločevati je od trgovinske bilance plačilno bilanco, pod katero je razumevati celokupnost tirjav in dolgov tuzemcev proti inozemcem. Te tirjave in dolgovi izvirajo razum iz izvoza in uvoza blaga iz rseh mogućih drugih naslovov, na pr. posojil, železničnih in pomorskih prevoznih, tujesega prometa, denarnih pošiljav izseljencev v domovino, dividend in obresti iz inozemskih vrednostnih papirjev, akcij, obligacij itd.

Iz tega sledi, da je narodno gospodarstvo kake države v razmerju do drugih držav vključno pasivni trgovinski bilanci v položaju aktivnosti, ako plačilna bilanca nadomešča orimanjkljaj trgovinske bilance.

Z ozirom na ta narodno-gospodarska načela je lahko razumeti, zakaj se vrednost našega denarja ni mogla povzpeti do normalnega tečaja. Bankovci bivše avstro-ogrške monarhije, ki so ostali v rokah naših državljanov v znesku približno 6 milijard kron, nimajo kovinske in tudi ne bankovne fundacije v gori omenjenem smislu. Le srbski dinarji v skupnem znesku okoli 600 milijonov so imeli kolikortoliko svoje kovinske in bankovno kritje. Z ustanovitvijo Narodne banke SHS, ki je nastala iz prejšnje srbske Narodne banke, se je raztegnilo kritje dinarjev tudi na krome ter je vsled tega seveda postalo razmerje manjše. Sicer je država v kritje tako nastale difference založila državne gozdove, cenjene na preko 2 milijardi dinarjev. To kritje pa je problematično, kar se tiče vrednosti, še bolj pa, kar se tiče likvidnosti, ki je v prvi vrsti merodajna glede vrednosti, ki se pripisuje denarju, posebno v inozemskem prometu.

Pri izmenjavi avstrijskih kron v kronsko-dinarske bankovce je razpolagalo finančno ministrstvo z depoj novih bankovcev, namesto da bi jih izročilo, kar bi bilo edino pravilno, v svrhu zamenjave Narodni banki. Narodna banka ne bi bila izdala več novih bankovcev, nego bi se ji predložilo v izmeno avstrijskih bankovcev. Država pa je v svojih finančnih stiskah spravila v promet 425.921.526:65 din. ter je vrh tega, kakor se zdi, spravila zopet v promet tudi preko milijarde kron, pri čemer ob priliki markiranja bankovcev. Nazadnje je država v decembru m. l. najela pri Narodni banki neokrito posojilo 1 milijarde 500.000 dinarjev (z všteto vsoto, ki jo je država iz depojev preko mere spravila v promet), akoravno je z zakonom 26. januarja 1920 dogovorjeno z Narodno banko, da nepokrit dolg države ne sme prekašati 650 milijonov dinarjev. K temu pride še izmenjava kronskih bankovcev od 1, 2 in 10 kron ter črnogorskih perperjev, ki je sedaj v teku. In koncu bo treba še zamenjati nežigosane kronske bankovce v Dalmaciji in ostalih krajih, ki nam pripadejo po rapalski pogodbi. Ti bankovci predstavljajo po nekaterih vesteh vrednost baše 1 milijarde.

Z ozirom na to stanje in z ozirom na dejstvo, da je naša trgovinska in tudi plačilna bilanca še znatno pasivna, ni nikako čudo, da se kurz naših bankovcev ne more še popraviti ter da tudi ni izgleda, da bi se primerno popravi v bližnji bo-

dočnosti. Zato je potrebna smotrna gospodarska, trgovinska, davčna in carinska politika, ki mora kreniti na vse drugačna pota, nego so bila dosedanja.

Brezglavost v naših carinarnah.

(Iz trgovskih krogov.)

Gospodarski svet, ki zboruje te dni v Beogradu, je osnoval poseben osek, ki se bo bavil z revizijo naše carine. Kakor poročajo, njegova naloga ni samo revizija carinskih postavk, ampak tudi izprememba nesrečnega in zloglasnega carinskega »postupka«. Pozdravljamo ta odlok, bojimo pa se, da v Beogradu tudi sedaj zlu ne bodo prišli do dna. Res je, da so carinski predpisi velik kriev današnje carinske mizerije, ali jednak, če ne še večji del krivde zadeva sistem korupcije, ki se je razpasla v carini tako bohotno, kakor morda v nobeni drugi panogi državne uprave.

To vedo in čutijo vsi, ki imajo opravka s carino. Prav dobro vedo tudi vladni gospodje in vendar si tega ne upa ali pa noče javno priznati nihče. Izdelujejo se najrazličnejše spomenice, vpošiljajo memoranda, a povsod se sučejo okrog te vitalne točke, kakor mačka okrog vrele kaše. Ko je bil minister za trgovino dr. Kukovec kmalu po svojem imenovanju v Ljubljani, ga je nagovoril tudi zastopnik slovenskih trgovcev. Tudi ta si ni upal poseči v sršenovo gnezdo. Ni omenjal šikan, katerim so izpostavljene trgovske in druge stranke s strani naših carinarn. Ni omenjal skandaloznega postopanja mnogih gospodov, ki so prišli na visoka mesta v carinarnah po politični ali osebni protekciji ne glede na svoje zmožnosti in svojo izobrazbo ter preko zmogljivejših, starejših in poštenjših kolegov domačinov. Ni omenjal škode, ki jo trpijo naši trgovci in vse naše gospodarstvo vsled nezmožnosti, brezbriznosti ali zlobe posameznih carinikov, ki odpravljajo stranke s svojim stereotipnim rekom: »Čakaj ali pojdi!«. Ni omenjal, da stranka nima drugega izhoda, kakor čakati, dokler se tej gospodi ne zljubi, ali pa plačati kar se mu narekuje. Požabil je povdariti, da so stranke na milost in nemilost izročene zahtevi po bakšisu. Tudi se ni dotaknil nad vse značilnega pojava, da je znala carinska uprava iz svoje službe pregnati večino starejših in izvežanih slovenskih carinskih uradnikov. Njegovi predlogi za saniranje razmer, kakor pomnoženje carinskih nadzornikov, kreiranje pokrajinskega carinskega inspektorata itd., mizerije ne bodo zboljšali prav nič. O tem smo si na jasnem pač vsi.

Treba je radikalnejše remedure. Treba je zlasti korenitega izčiščenja v avgijevem hlevu centralne carinske uprave v Beogradu. Da ta ne kaže prav nikake volje storiti kaj za zboljšanje neznosnih razmer, nam kažejo najnovejši ukrepi. Omenjamo zlasti avanzma proslulega upravnika ljubljanske cariarne Ačimovića za nadzornika mariborske cariarne, ki je največja in najvažnejša carinska postaja v celi državi. Nismo radi osebni, ali te osebe so v Sloveniji sistem! Dokler bodo

vodili naše carinske urade stari ljudje, ni upati na zboljšanje, pa naj sklenejo v Beogradu razne ankete in komisije še toliko pametnih stvari.

Treba je vreči današnji sistem korupcije in protekcije. Treba bo odločni in brezobzirni boj vseh faktorjev našega javnega življenja, političnega in gospodarskega, da stremo glavo zmagu, ki tako moreče sesa našo življensko moč.

Formalizem v hrvatski politiki.

Zagreb, 3. februara.

Zborovanje hrvatske zajednice je pokazalo, da vlada med njenimi voditelji še vedno nekdanji formalizem. Komaj je za nami doba preloma z nesvobodno preteklostjo, že jemlje hrvatska politična ideologija v svoj program razne sklepe Narodnega veča v Zagrebu, trdeč da se je nadaljna notranja politika oddaljila od njih. Mesto da bi se oprijeli realističnih metod, v pravilnem razumevanju dejanskega položaja, se zatekajo k starim sklepom, starim geslom, starim političnim idealom, ki se preživljajo.

Računati moramo, da se bo hrvatska politika še dalj časa gibala v teh strujah. Sicer je to njena tradicija iz preteklosti, in malokje so se politične stranke, skratka ves narod, tako zagnale v borbo za politične doktrine, za staro pravo, historizem, kakor na Hrvatskem. Boj za »hrvatsko državno pravo«, to je bila dejansko vsa vsebina politike v banovini od narodnega preporoda dalje. Skoro vsaka stranka je začela in končala s tem programom, vsaka pa je tudi doživela fiasco, kajti Madžari so bili napram njim nedvomno v premoči, ne le dejansko, marveč tudi po politični uvidenosti. Ni brez smisla oni dovtip, da je Tisza lahko vselej dosegel od hrvatskih strank vse, kar je želel, samo če je v ta namen za dan ali dva razobesil na kako državno zgradbo tudi hrvatsko zastavo. Pri tem pa so politični voditelji zamenjali gospodarsko, socialno in prosvetno delo med narodom in pozabljali skrbeti za podrobno politično organizacijo v narodu.

Vsa znamenja kažejo, da ostane del hrvatskih strank še zanaprej zvest formalistični tradiciji. Radič, nositelj razredno-seljačke ideje v ekstremni obliki, je privzel v svoj program točko o državnem pravu Hrvatske in ga hoče uveljavljati tako napram Srbom, kakor so ga izvajali nekdanji Starčevićanci napram Madžarom. Zajednica se skilcuje na sklepe zagrebskega Narodnega veča ter se kapricira na njih forme, mesto na njih vsebino. Povdarja, da namerava ostati le dotlej v konstituenti, dokler se ne izpelje ustava v takem smislu, da ne bo uzadovaljila »upravičenih zahtev hrvatskega naroda«. Kakor se formira sedaj ustavna večina, lahko pričakujemo še zanimivih in kočljivih zapletajev.

Toda kakor je dejanski položaj in razvojna tendenca narodov, smo lahko prepričani, da bo tudi novi hrvatski politični formalizem končal z enakim neuspehom, kakor v preteklosti. Zakaj narodno edinstvo postaja dejstvo in tudi okoreneli historisti ga ne morejo več zanikati.

ske podnebjne prija.

Posebno ugodni pa so predpogoji za domačo voleno industrijo. Mi gojimo v državi izredno velike množine drobnice, ki daje na leto ogromno množino volne. Vso to surovino bi lahko pridelali doma. Pred svetovno vojno je sicer kolosalni izvoz iz Avstralije, južne Afrike in južne Amerike izkonkuriral evropsko volno, toda za naš položaj kljub temu ni tako neugoden, ker mnoge naše pokrajine, na pr. Kras, travnata gorovja in hribovja v južni Srbiji nikdar ne bodo mogla dati drugega ko volno. Treba je le tu pasmo zboljšati, in jo napraviti za konkurenco zmožno, kajti današnja vrsta seveda še daleko ni sposobna, da v normalnih razmerah prenese mednarodno tekmo in se more vporabljati le kot srednje ali manjvredno blago.

Imamo tudi že začetke lastnega svilarstva. Na mnogih predelih, v Primorju, v Vojvodini, v Srbiji in zlasti v Makedoniji so dani prvi predpogoji za svilgojstvo. Svilarke tvornice so že doslej obstajale v Vojvodini, v Lapovu v Srbiji in v Djevdjeliji v Makedoniji. Tudi na tem polju je treba še nacionalnega gospodarstva, državne brige in privatne podjetnosti in mnoge naše pokrajine si bodo mogle zboljšati eksistenco s to tekstilno panogo.

Da dvignemo neprecenljive začiade, ki tiče v naši zemlji, treba tedaj smotrnega gospodarstva stremjenja. Poznavanje naših gospodarskih problemov je eden prvih pogojev boljše bodočnosti in lepšega državnega procvita. Podpirati ga moramo vsi, država kot posamezniki. Zato je čas, da se obračamo od abstraktnih in teoretičnih vsakdanje politike s posebno vne-mo k gospodarskim vprašanjem, ki so neprimerno tehtnejša od politiziranja.

★

+ Ljubljanski trg. Tržišni promet je bil pretežno teden omejen na domače odjemalce. Na mesnem trgu se kaže pomanjkanje blaga. Goveji in teleči mesarji pripravljajo delni strah ter izjavljajo, da z dosedanjimi cenami ne morejo izhajati, češ da jim je vsak nakup dobre klavne živine namogoč, ker jim nakupovalci za izvoz diktirajo cene žive teže. Interesenti se opozarjajo, da ne smejo računati na podražanje mesa po njihovih zahtevah, ker bi to izzvalo v najkrajšem času zopetno podražanje. Kg govejega mesa v mesnicah po mestu I. vrste stane 26 K, II. 22 K, na trgu 24 K in 22 K. Telečje meso I. vrste 24 K, II. 22 K. Ako bi se zmanjšala današnja carina 15 K na kg za izvoz mesa, kar se od gotove strani odločno zahteva, bi takoj najobsejnejše skočila cena mesa na domačem trgu. Svinjski trg kaže začasno tendenco padanja cen. — Cene ostalega trga so stale. Jaje je dovolj po 1.60 K kos. — Specerjsko blago je ostalo na prejšnjih cenah, difference v cenah so povzročene vsled nestalnosti valute in kvalitete blaga. — Moka stoji na stari ceni. — Mleka je v Ljubljani dovolj, kvaliteta je deloma zelo slaba vsled nepravilne organizacije prodaje mleka, ki zelo otežka uspešno kontrolo.

+ Slovensko ribarsko društvo v Ljubljani je izvolilo na ustanovnem občnem zboru za predsednika dr. Ivana Ribido. Članov ima društvo 32. Tajnik sprejema vse dopise na naslov Slavko Plomel, tržni nadzornik, magistrat, Ljubljana. — Letna članarina znaša 60 K. Vsak član bo dobival brez ozira ali je član Slovenskega lovskega društva ali ne strokovni list Slov. lovskega društva »Lovec«, ki se bo redno bavil tudi z ribarskimi vprašanji. Prosimo člane po deželi, naj skrbijo za to, da pravi vstop k društvu vsi ribiči njihove okolice. Dosedanja izkustva nam je jasno pokazala, da posameznik ne opravi mnogo. Zato smo se organizirali da bomo skupno zastopali naše interese. Slovensko ribarsko društvo nima namena, tiskati samo za procvit ribarskega sporta, temveč ima v prvi vrsti namen reorganizirati naše ribarstvo ter s tem pridobiti naši deželi obilne nove gnojne vire, ter skrbeti za to, da se bo ribarsti dokoln uveljavil brezobzirno tudi v praksi. Zadolžen vsakega, ki mu leže interesi ribarstva na srcu je, da vstopi v Slovensko ribarsko društvo.

+ Grenji trgovci v Ljubljani je sklical za petek 4. t. m. nekaj svojih članov, da se posvetujejo o korakih, ki jih je treba storiti proti pravilniku o pobiranju davka na poslovni promet po objavljenem v Uradnem listu št. 11—21. Medtem pa je finančna delegacija v Ljubljani objavila uradno, da je minister za finance z brzojavko z dne 2. t. m. ta pravilnik začasno ukinil. Grenji trgovci obvešča o tem svoje člane s pristavkom, da so že trgovski zastopniki v Beogradu protestirali proti pravilniku, in da se bo vse storilo, da se le - ta v polnem obsegu in za vedno ukine.

+ Priprave za trgovinska pogajanja z Italijo, v ministrstvu za trgovino in industrijo se vrše priprave za sklepanje trgovinskega dogovora z Italijo. V ta namen

se sestavi posebna komisija, ki bo zbirala ves potreben material. Čim bo njena naloga končana, bodo italijanski delegati pozvani na porazgovore, ki se bodo vršili v Beogradu.

+ Tujski promet. Ministrstvo trgovine in industrije namerava organizirati centralno nadzorništvo, ki bo v celi državi organiziralo delo, ki se tiče tujesega prometa.

+ Obveznice volnih posojil bivše Avstrije in Ogrske. Na mnoga tozadovna vprašanja razglašala generalna direkcija državnih dolgov: Po členu 205 mirovne pogodbe z Avstrijo in po členu 188 mirovne pogodbe z Ogrsko naša država s poplavljanjem, žigosanjem in odjemanjem obveznic volnih posojil ne prevzema nase niti ne priznava kakršnegakoli bremena, torej ne prevzema nobene obveznosti za ta posojila. Obveznice žigosa in jih zamenjuje s potrdili tako, kakor je to določeno v mirovnih pogodbah.

+ Novoustanovljena elektrotehnična tovarna »Panonija« v Ptulju je dovršila prve vzorce novih telefonskih aparatov lastnega tipa. Novi tip se razlikuje od doslej običajnega aparata in služi v eni in isti obliki za namizno in stensko uporabo. Novi aparati so mnogo manjši, zavzemajo manj prostora in so tehnično zelo dovršeni. Predložijo se ministrstvu za pošto in brzojav ter je pričakovati, da bo ministrstvo uspešno domačo iznajdbo sprejelo in uvedlo.

+ Nova borza v Novem Sadu. Kakor poročajo iz Novega Sada namerava vod trgovcev v Vojvodini osnovati v Novem Sadu žitno borzo, ki bi se pozneje bavila tudi z elektno, devizno in valutno trgovino. Država pa stoji baše na stališču, da je osnovanje novih borz nepotrebno.

+ Avtomobilski vozniki Maribor-Radgona. Vlada je podelila neki družbi, kateri stoji na čelu Jadranska banka, monopolno licencijo za avtomobilski promet v Sloveniji. Med prvimi vezavami se odprl redni promet med Mariborom in Gor. Radgono, oziroma pozneje tudi v Prekmurje.

+ Dobava državnih zastav. Pomorska blast v Bakru potrebuje za svoje urade 290 državnih zastav v razmerju 1¹/₂ : 1, in sker 110 zastav 100×67 cm, 190 zastav 150×100 cm, 64 zastav 25×167 cm, 12 zastav 300×200 in 4 zastave 400×267. Blago mora biti voleno, prvovrstno in nelpremenljivo na dežju. Vzorec s ponudbo naj se pošlje do 1. marca na naslov »Pomorska oblast kraljevine SHS v Bakru«.

+ Ceno sena se je povišalo. Stevila živine se je pri nas tako povišalo, da ponosod je občutno primanjkanje krme. Vsled tega so cene slami in sena znatno poskročile. 100 kg sladkega sena stane že 180 do 200 K.

+ Trgovski konzulat naše države na Reki namerava v kratkem osnovati ministrstvo za trgovino.

+ Novosadski trg. Pomanjkanje vagonov se zelo občuti na žitnem trgu. Zaprtih vagonov sploh ni, pa tudi odprti primanjkuje. Vsled tega je cena pšenice padla. Pšenica notira 960—980 K, rž 800—820 K, oves 300—320 K, ječmen 520—540 K za 60 kg, koruza 36—380 K; moka št. 0 15 do 15.20 K, moka za kruh 14—14.20 K, otrobi 2.70—3 K.

+ Tržišče za živila v Somboru in Ostleku. Prošli teden je bil dovoz na somborski trg zelo pikel. Ponudb je bilo malo, prav tako tudi povpraševanja. Vsled tega je bilo poslovanje žitnega trga zelo omejeno. Pšenica je notirala okoli 970—990 K, nova koruza 370—380 K, oves 300—310 K. V Ostleku je nakupovanje blaga in povpraševanje po blagu popolnoma prestopalo. Dovozi so bili neznamiti, nakladanje vsled pomanjkanja vagonov nemogoče. Pšenica je notirala od 1000—1010, koruza 400—410, oves 330—340. Tedenca je bila slaba.

+ Licitacija za trasiranje železnice Bihac - Zrmanje, in sicer normalnega 87 kilometrov dolgega tira se vrši dne 1. marca. Pred licitacijo je položiti kaveži 15.000 dinarjev v gotovini ali v drž. vrednostnih papirjih. Pogoji se lahko vidijo v pisarni oddelka za trasiranje prog v Beogradu.

+ Denarni zavodi naše države in madžarska centralna eskomptna banka. Kakor poročata »Jugoslovenski Lloyd« so izvolili v ravnanje madžarske centralne eskomptne banke med drugimi tudi generalni ravnatelj hranilnice v Vel. Beckereku Marko Bah, generalni ravnatelj gospodarske hranilnice v Somboru Nemad Bugarskyj in ravnatelj gospodarske banke za južne kraje v Subotici Nikola Haimi. Čudimo se, kako zamorejo te banke angažirati svoj kapital v madžarskem zavodu in vrha tega še v državi s tako slabo valuto, kot je madžarska.

+ Skladščno in otprniško društvo v Zagrebu je dobilo dovoljenje, da ustanavlja svoje podružnice v Sloveniji. Prva taka podružnica se ustanovi v Mariboru.

+ Občini Dobrovi pri Ljubljani se je dovolilo pobiranje enkratne 700%ne občinske dokaide na vse direktne davke, da poplača 90.000 K dolga za novo šolo.

★

+ Italijanska obrtna in industrijska razstava. Italijani pripravljajo v Bolzani veliko razstavo obrtnih in industrijskih izdelkov, ki bo trajala od 15.—30. marca tega leta.

Gospodarstvo.

TEKSTILNA INDUSTRIJA IN JUGOSLAVIJA.

Velik del izdatkov vsake držine tvori strošek za tekstilno blago. V celi državi se to sumira do ogromne vsote. Zato nam ne more biti vseeno, odkod se jemlje ter kupuje tekstilni izdelek, kdo spravi dobiček pri produkciji ter pri trgovini. Vsaka moderna država teži z največjo vmeno za tem, da se kolikor mogoče osamosvoji na tem polju in prihrani domačemu podjetju dohodek, ki ga sicer pobaše industrijsko višje stoječa tujina.

Danes Jugoslavija pač še nima svoje tekstilne industrije. Imamo le manjša posamezna podjetja, v Sloveniji predilnice v Litiji, Trzinu, sedaj znova tudi v Ljubljani, za katere se uvaža bombaž. V Srbiji imamo tvornice volnenega blaga za vojsko in vsakdanjo domačo porabo v Beogradu, Leskovcu in dr., kjer se predeluje domača volna. Srbija se pred Slovenijo odlikuje po tekstilni kot hišni ali domači industriji; tam je tkanje in vezenje še splošno v vseh srbskih hišah, dasi se v zadnjem času že začneja proces indu-

strijalizacije, ki bo nedvomno kakor hitro nastopijo normalne svetovnogospodarske razmere, popolnoma izpodrinila domačo obrt. Nekateri panoge domače industrije pa so se celo tako razvile, da prehajajo že v industrijo, tako izdelovanje preprog (čilimov), ki ima svoje središče v Pirotu, in izdelovanje vrvi, zlasti v Vranjem in Leskovcu.

Naš namen pa je, opozoriti na izredno ugodne predpogoje za povzdigo in procvit lastne tekstilne industrije. Razlikujemo pri tem v glavnem izdelovanje bombaževine, volnenega, platnenega in svilenega blaga.

Bombaž kot surovina prihaja doslej glavno iz južnih dežel severne Amerike, iz Egipta — Rusi so ga zadnja leta kultivirali v ogromnem obsegu v Turkestanu. Za nas je ugodno, da ga kot obmorska država lahko dobimo; imamo pa celo to ugodnost, da raste bombaž celo v naši državi. Južni del Srbije, Makedonija, ga pridelava sicer v manjši množini doslej, toda racionalno gospodarstvo bi lahko precej dvignilo njegovo množino, ker mu makedon-

Dnevne vesti.

Nemška propaganda v Mežiški dolini. Pri sedanjem popisovanju je imel Slovenci zopet priliko se prepričati, kakšne posledice ima prejšnji nemški pritisk na tujske Slovence. V okrožju hrba Pece je precej posestnikov, ki so svoje čase bili dobri Slovenci, pa so se pod pritiskom moralni uklonili germaniziranju, ker so v pretežni večini bili kolikortoliko odvisni od Nemcev pri svinčnih rudnikih. Vseeno pa se niso dali popolnoma zapeljati in so ostali zvesti svojemu materinemu jeziku. Čeprav jih zloglasni »Heimatsdienst« se vedno na vse načine terorizira. Obmejni posestniki in rudarji so skoro podstli z letniki, katere izdaja »Heimatsdienst« in jih spravlja čez mejo z najpogostejšo vsebino, kakor »Miesstal verzage nicht« in podobno.

Pri mnogih posestnikih še vedno visi slika bivšega cesarja Franca Jožefa in Elizabete ter celo Viljema in njegove cela rodina. Tako n. pr. še visji slasti cesarja Franca Jožefa in Elizabete danes v gostilniški sobi, kjer se pripravljajo zabave narodnih društev. Vidi se, da se ti ljudje še vedno ne morejo privaditi na to, da živijo od nas in služijo naš denar, katerega poteni pošiljajo svojimi rodbinam v Avstrijo. Pri rudniku so uslužbeni izključno Nemci, izmed katerih imajo mnogi tudi še svoje v Avstriji. Mnogo se je že govorilo, da bo to podjetje nacionalizirano, toda pretleto je že leto in še več, pa še vedno ni nič.

Pomočnik finančnega delegata. Včeraj smo poročili iz vrst finančnega uradništva dopis o imenovanju pomočnika delegata finančnega ministrstva v Ljubljani. Dasi prepuščamo odgovornost za izvajanje k. dopisniku, se nam zdi vendar umestno, da se povrnemo k predmetu zlasti z ozirom na dedukcije, ki jih dela g. dopisnik iz svojega samo na sebi pravilnega stališča, da more institucija pomočnikov pripomoči k enifikaciji naše finančne uprave. Opozorjamo predvsem na navedbo finančnega ministra o delokrogu teh pomočnikov, objavljeno v zadnjem »Uradnem listu«. Po njej so misljeni pomočniki delegatov ministrstva za finance v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu kot strokovni računskokontrolni organi, ki imajo nalogo nadzirati pravilno izvrševanje državnega proračuna pri vseh pokrajinskih državnih uradih in sploh kontrolirati blagajniško poslovanje državnih uradov. Delokrog pomočnikov je torej ostro začrtan in omejen, tako da naslov »pomočnik« pravzaprav ne odgovarja dejanskemu stanju. V instituciji sami torej ni ničesar, kar bi jo moralo specielno usposobiti kot sredstvo za pospeševanje upravne izenačbe. To pospeševanje je edino morda v dejstvu, da so imenovani za pomočnike Srbi, Janci. A tudi to je takrat, če bodo pomočniki pri finančnih delegacijah svojo službo posredovali s tega vidika. Zato se nam zdi prav umestno, da je g. ljubljanski delegat v svojem govoru, s katerim je predstavil doslej pomočnika uradništva, to stran še prav posebno poudaril. V njegovem nagovoru ne vidimo prav nikake disharmonije, pač na smo uverjeni, da bo res prišlo do resne disharmonije, ako se njegova pomembna izvajanja ne bodo upoštevala.

Izterjanje dohodnine in plačarine, ki se pobira z odbitkom. Na prošnjo trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je gospod finančni delegat naročil vsem davčnim uradom, naj do nadaljnjega ukrepa izterjavo dohodnine in plačarine, ki jo pobirajo potom odbitka zasebnih službovalcev ali evojih uslužbencev, ob zakonitih rokih, ne pa v smislu razglasa z dne 18. decembra 1921. št. 1601, po katerem naj se davki za čas od 1. januarja 1921 do 31. maja 1921 izterjajo takol, ne glede na zakonite roke.

Zvišanje nalemnin. »Uradni list« prikaže naredbo deželne vlade o dopustni povišanju najemnin. Po tej naredbi imajo hišni posestniki pravico, porazdeliti stroške za vsakovrstna potrebna popravila pri hiši na najemnike. Poleg tega je dopustno od 1. t. m. pri stanovanjih za 60%, pri raznih drugih lokalih pa za 100% povišati one najemnine, ki se je plačala ali bi se morala plačati 1. julija 1914. Povišanje podnajemnine za stanovanjske dele (mesечно sobo) je prepovedano.

Konec plemstva. Kakor »utro bo« v konstituentni sprejeti ustavni načrt, se odpravilo v Jugoslavijo plemstva, ker § 4 določa: »Ne priznavajo se plemstvo, naslovi in predprave po rojstvu«. Slovenci smo imeli prav malo plemičev, a še za tistimi, kar Franc-Joževo imo na bomo točili solz.

Umri je invalid Franc Lapajne 2. t. m. v »Invalidskem domu« v Dolenskih Toplicah. Pokojnik je bil prvi invalid, ki je preminil v tem zavodu. Tovariši invalidi so mu oskrbeli prav lep pogreb. Naj v miru počiva!

Poziv vpojenecem, invalidem in la vdovam južne železnice. Pozivljate se vsi iz Slovenije, da se udeležite v četrtek, 10. t. m. ob 10 dopoldne prostostnega shoda v Mestnem domu. Gre se za naš obstoj. Vabimo tudi gospode zastopnike deželne vlade in zastopnike ravnateljstva južne železnice. V nedeljo, 20. t. m. ob 2 popoldne se pa vrši splošni občni zbor v vrtnem salonu pri »Novem svetlu«. Kdor še ni pri društvu, se bo lahko vpisal in se bo vpla-

čevala tudi članarina. Izkaznice je prinesli s seboj. — Odbor.

Pri državnih Toplicah v Dobru se odda za sezono 1921 restavracija v zdraviliškem domu z delnim inventarjem. Pismene, zapečatené in pravilno kockovane ponudbe je poslali do 14. t. m. topličnemu upraviteljsstvu.

Oskrbeni v ženski bolnici v Novem mestu in v občinski bolnici v Krškem se je zvišala v 3. razredu na 25 K, v 2. razredu na 100 K, v 1. razredu pa na 150 kron dnevno.

Pasja steklina zaznamuje v Mengšu 1 slučaj, pri Sv. Križu pri Krškem 5, v Šmihelu - Stopičah 3, v Veliki Loki 1, v Pobrežju 1, v Ptuški gori 1, pri Sv. Barbri in pri Sv. Lovrenca na Dravskem polju po 1 slučaj.

Ljubljana.

Za ravnatelj opernega in dramskega gledališča v Ljubljani sta imenovana z odlokom ministrstva prosvete gg. Friderik Rukavina in Pavel Odlita.

Javna dražba. Mestna uprava prodala na javni dražbi večje število praznih sodov in zabojev, nekaj mlz, potrebnih za mesnice, ter drugih predmetov. Dražba se bo vršila v sredo, 9. t. m. v cerkvi sv. Jožefa ob Zrinskih cestah ob devetih dopoldne.

Prihodni sestanek trafikantov se vrši drugi ponedeljek, 14. t. m. ob 7. zvečer pri »Zlati ribi«.

Zveza jugoslovanskih železničarjev priredi dne 8. t. m. v veliki dvorani hotela »Union« plesni venček. Vstopnina za člane 10 K, za goste 20 K. Svira godba ZJZ. K obliki udeležbi vabi odbor.

Pasja steklina. Pes, ki je pretečeno sredo provzročil po Ljubljani toliko razburjenja, je bil res stekel. Predsinoči je pogrižnil, kakor je obdukcija dognala steklinu. Vseh oseb, ki jih je ta pes popadel, se je javilo 9, med temi sta bili le 2 osebi do krvi ugrizeni, in sicer Ana Zavržnik iz Pušic in Aleks. Gind iz Ljubljane. Oba so že oddali v Pasterurjev zavod v Zagreb. Danes se je razglasil nad Ljubljano in Mlajo okolico najstrožji pasji kontumak.

Požar. V mestni upravi na Poljanski cesti je nastal večeraj zjutraj med 5. in 6. uro požar, ki pa so ga domaći pogasili, čeprav je takoj prihitela policajna požarna brigada.

Veliki pustni korzo se vrši danes v veliki dvorani in vseh restavracijskih prostorih hotela Union. V okusno dekorirani dvorani se vrši od 8. do 9. zbiranje mask in skupin, kakor se razvije veliki korzo. Veliko zanimanje vlača zlasti od strani mask.

Alkohol je vrzel predsinoči na Vodnikovem trgu nekoga Iv. D. s tako močjo, da se je na glavi hudo ramil. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico.

Mlad tat. Antonu Pogarju, hlapcu v uradniški menzi v Prešernovi ulici je vzel 10 letni brezposelni kloparski vajenec M. R. iz sukna, ki je visela na steni, 3600 kron. Denar je bil last neklih kmetov, katerim je Pogarja zamenjal »orač«. Tat je donar deloma sam zapravil, deloma pa razdelil med svoje tovariše. Svoji materi je dal 100 K, mlajšemu bratu pa 120 K. Sam si je kupil čevlje, športno čepico in tiskico z »gimpeljem«, 1200 K pa je skril, toda najmlajši brat je denar našel ter si kupil avtomobil (trgačo) in listino z zapiski.

Popravek! Pri oglasu g. Ocvirka se je vrnila neželba pomena. Stojnico je gosp. Ocvirk otvoril z dnem 5. t. m. in ne 2. t. m. Toliko v popravilo.

Maribor.

Dodatno poročilo o sprejemu dr. Beneša v Mariboru. Dodatno k našemu poročilu o sprejemu v Mariboru moramo še poročati, da je »Glasbena Matica« pod vodstvom g. svetnika Deva sodelovala tudi pri luncu v kolodvorski restavraciji, kjer so zlasti točno in mojstrsko proizvajane koroške narodne pesmi na navzočega g. ministra napravile kar najboljši vtis. Pri tej priliki je okrajni glavar dr. Lainš predstavljal zunanjemu ministru dr. Benešu predsednika »Glasbene Matice« dr. Ravnika in koncertnega vodjo g. svetnika Deva, s katerima se je prisrčno razgovarjal in jima čestital k tako lepranemu nastopu moškega pevskega zbora »Glasbene Matice«. Predsednik Glasbene Matice sicer ni mogel ministra dr. Beneša oficijelno pozdraviti, v razgovoru z njim pa je naglašal, da je Glasbena Matica, takoj ko je došla v Maribor vest, da nas posesti znanji minister čuškoslavaške republike, smatrala za svojo dolžnost, pozdraviti na kolodvoru velikega prvobornika prof. habsburski monarhiji. G. minister dr. Beneš se je predsedniku dr. Ravniku zahvalil za prisrčni nagovor in izrazil željo, da bi se tudi na polju glasbe gojila med Jugoslovenci in Čehi bratska vzajemnost.

Sluga med mariborskimi Slovenci se je dosegla v novo odprtem »grajski klet«, kamor romajo neprestano cele procesije vseh slojev in strank ter sede složno in zadovoljno skupaj. Morda bi se po mariborskem receptu dalo tudi drugje v Sloveniji spraviti »vse Slovence pod stroho hiše esca«.

Nemški izizvalci Bauerball, ki ga je nameravalo prirediti nemško športno društvo »Rote Elf« sinoči v Križevem dvoru, je bil oblastveno prepovedan. Čudno je, kako si drznejo Nemci prirediti svoje prireditve, ko je bilo vendar uradno razglašeno, da se nemške prireditve ne smejo vršiti.

Društvo mariborskih ognjegašev z reševalnim odsekom je imelo te dni svoj občni zbor. Iz letnega poročila izhaja, da so ognjegašci lani nastopili pri 34 požarih, rešila postaja pa v 870 slučajih. Društvena blagajna izkazuje 310.000 K dohodkov in 306.000 K izdatkov.

Jugoslovanska Matica je izposlovala za danes 6. t. m., ko se vrši v stratiškem taborišču mešana slovensko-ruska prireditve, poseben vlak, ki odide iz Maribora ob pol 5 popoldne in se vrne nazaj v Maribor okrog ponoči.

Blagajniško stanje mariborske mestne hranilnice je znašalo 31. januarja 49.900.000 K viog.

Tatvina. Dvajsetletni Anton Predikaka s Tržaške c. 57 je bil zasačen, ko je kradel karbid v skladišču trgovca Henrika Primusa. Odvedli so ga v zapor.

Celje.

Mestno gledališče v Celju. Minli četrtek zvečer se je v našem gledališču predstavljala tridejanska veselica »Gospod satorator« od Schönthaua in Kadelbur. ga. Izra je uspela popolnoma. — Ponovi se ista v četrtek 10. febr. zvečer izven abonementa.

Nesramna coljska nemškutarja. Te dni se vrši po našem mestu popis prebivalstva. Nemškutarji pa so tako nesramni, da nočejo izpolnjevati samoslovenskih pol. Politične oblasti naj za vsak tak slučaj nastopijo z vsemi pristojnimi kaznimi.

Iz justične službe. Avskultantom pri okrožnem sodišču v Celju so imenovani pravni praktikanti: Anton Radel, Franjo Parkaš in Jos. Kolšek.

Nov moderni fotografski atelje je otvoril v Cankarjevi ulici fotograf g. Franjo Kunšek.

Smrtnih slučajev v našem mestu, bolnici in okolič je bilo od 28. jan. do 3. febr. devet.

Sneg je zapadel zopet precej na dobeio po naših krajih.

Velika sokolska maskarada se vrši danes v nedeljo 6. t. m. v vseh gornjih prostorih celjskega Narodnega doma. Celjski Sokol odlikanja na maskaradi vse goste, ki so se udeležili zadnjih nemških prireditev v »Unionu«. Tako je tudi prav!

Koroško.

Nemški orožniki ogrožajo naše državljane. Neki Trampič, ki stanuje ob državni meji, je bil od politične ekspoziture v Guštanju izgnan v Avstrijo in to radi konklubiranja, ki je izzval v celji okolici ogorčenje in pa ker je Trampič osumljen verižništva in tihotapstva; vrhuloga ni pristojen v Jugoslavijo, ampak v Važenberg v velikovškem okraju.

Sedi ta Trampič lepega dne v Guštanju v gostilni in spet zabavlja, kakor je bil to vajen, čez Jugoslavijo, na kar ga navzoči varstveni organ prime in odda politični ekspozituri, katera mu dikтира primerno kazen. Po prestani kazni se je Trampič tiral preko Labuda v Nemško Avstrijo. Pretečeni teden pa se zglašil Trampič v spremstvu dveh pljanih nem. orožnikov pri županu Kraju v Libuči, torej na našem ozemlju, in vsi ga začno zmerjati, češ, da je on kriv, da je bil Trampič izgnan; grozili so županu, da se mu bo, če prestopi na avstr. tla, ravno tako godilo; naj le nikakor ne pozabi, da je njegovo posestvo še na spornem ozemlju, da pa je skoro gotovo, da bo pripadlo Avstriji in druge take neumnosti. Na to je pijana družal vdarila k Leskovcu, čigar kmetinja tudi še stoji na našem ozemlju, tam razgrajala ter zahtevala jajc, kruha in klobas, češ, v Jugoslaviji mora biti vsega dosti. Komaj so se znebili te avstrijske družbe. Orožnikom je bil Trampič plačal prej v gostilni »Pri solcu« v Libuči frakelj žganja. Vsi tedga županova žena, ki je povabljen v neki sodnijski zadevi v Pilberk, noče dol, ker ve le predobro, da je ogrožena njena osebna varnost, kar je tudi pisмено javila sodniji. — O tistem Trampiču je še omeniti, da je prej bil revež, da se pa zadnje čase prav rad pobahja z velikim denarjem, ki ga nosi v žepu. Odkod ga ima, pa itak vedo ljudje. Čas je pa bilo, da so spravili tega hujšaka preko meje.

Gospodarsko zatiranje. Polagoma kažejo Nemci svoje zatiralne namene. Razpisujejo velikanske občinske doklade, pripravljajo prisilne revizije. Slovencem so odyzeli vse občine ter postavili svoje pristase za gerente. Bati se je od te

strani brutalnih nasilstev. Živimo zopet v dobi tlake, čeprav smo v »svobodni republiki«. Veleposestniki, kakor Helldorff, Rosenbergi in drugi, zahtevajo od najemnikov zemlje za plačilo desetino pridelkov ali pa morajo gotovo število dni v letu popolnoma brezplačno delati. In ti reveži so v svoji kratkovidnosti glasovali za Avstrijo, ki dela sodaj iz njih sužnje, dočim bi bili v Jugoslaviji prišli potom agrarne reforme do lastne zemlje.

Iz velikovškega okraja. Dne 17. m. m. je obratno vodstvo v Sinči vesi odpustilo sledeče železniške delavce: Blaža, Jožefa in Stefana Jana, Valentina Mesnerja in Fr. Keriča. Imenovani so večinoma družinski očetje z mnogobrojno rodinno ter so bili v službi v Sinči vasi po 10—12 let. Nemška uprava jih je sedaj odpustila edino zato, ker so glasovali za Jugoslavijo ter se ne bojijo kazni, da so zavedni in odločni Slovenci. Ali se tako izpolnjujejo obljube plebiscitne komisije in koroške deželne vlade izza dni po plebiscitu? Zahtevati pač smemo, da naša uprava južne železnice takoj nakaže odpuščenim plačo ter jih sprejme v službo v Jugoslaviji.

Sport in turiztika.

Sport št. 6. Izšla je 6. številka naše krasne sportne revije in prinaša sledečo vsebino: Kmetiska reja konj dirkačev v Ljutomeru, Smučarjeva opravila (III), Enotna organizacija turškega prometa v Jugoslaviji, Kolesarska terminologija (II), sportni program kluba kolesarjev in motociklistov Mirje v Ljubljani ter pregled sportne gibanja po svetu. List ima krasne slike in ga najtopleje priporočamo.

Znanost in umetnost.

600 letnica Dantejeve smrti. Letašnje leto se pravi — lahko rečemo — po vsem izobraženem svetu 600 letnica Danteja, ki je umrl 21. septembra 1321. v Ra-

venal. Na to proslavo se pripravljajo najbolj seveda Italija. Središče proslave bo pesnikov grob v Ravenni.

Objavljene spomine velikega kneza Konstantina Konstantinoviča. V časopisu »Novaja ruskaja žizn« je bilo brati, da je veliki knez Konstantin Konstantinovič spisal svoje spomine, ki so bili spravljeni v akademiji znanosti in so imeli biti objavljani šele sto let po avtorjevi smrti. Ali Lučarski je nedavno tega izdal ukaz, da se morajo rečni spomini nemudoma izdati in sicer v ruskem in francoskem jeziku. Osebe, katere so čitale izvirnik, trdijo, da so v spominih oročila, ki povsem na nov način osvetljujejo mnoge dogodke v poslednji zgodovini ruske države in odkrivajo pravo delovanje mnogih visokih oseb.

Drobiž.

Zakon o hlačah. Na otoku Filipini razpravlja sedaj parlament o zakonskem načrtu, po katerem bo moško prebivalstvo prisiljeno nositi hlače. Kogar bodo zalotili izven doma brez hlač, bo kaznovan z zaporo od 5 let. Vlada mora šimpreje nabaviti 500.000 parov hlač, ki jih revnejši državljani dobe brezplačno.

SLOŽNO DELO SPASI NAROD, ZATO BODIMO SLOŽNI V DELU ZA »JUGOSLOVENSKO MATICO«

Ste prehlajeni? Imate bolečine v prsih? V grlu? Ali kašljate? Imate nahod? — Dobri prijatelji v takih hudih dneh Vam je Fellerjev Elzafluad 6 dvonatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina nasebei. Zagorski sok zover kašelj in orsne bolečine 1 steklenica 9 kron.

Slaba hrana Vam je okvarila želodec? Fellerjeve prave Elza-kroglice ga spravijo v red! 6 škatlic 18 K. Omot in poština posebel. a nalencio. Eugen V. Feller. Stubica donia. Elza tre št. 357. Hrvatska B.

Službe:

PRIMORSKI BEGUNEČ

Išče službe skladiščnika pri kakem večjem podjetju več v vseh trgovskih poslih; zmožen slov., hrvaškega, srbohrvaškega in italijanskega jezika, oventualno sprejme tudi trgovino v najem. Ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod »Primorski begunec« v Mariboru. 207

MLAD MOZ

Izučen steklarstva, do sedaj delal po raznih steklarnah v vseh okraih, Slovenec, 35 let star, samost., slovensko, hrvaško in nemščino zmožen, skozi dolgo vrsto let vodja steklarnice v tujini, išče mesta kot šef ekspedije oziroma upravitelj založb v steklarski stroki. Cenjene ponudbe pod št. 1448 na upravo lista. 156

DOBRO IZVEŽBANO PISARNIŠKO MOČ sprojem takoj Ivan Sennig ml., Taceu pod Šmaru zoro. 208

URARSKI POMOČNIK

za mešano delo se sprejme proti visoki plači takol. Ponudbe je nasloviti: F. Caden, Prešernova ulica 1, Ljubljana. 191

VAJENCA ZA PLESKARSKO OBRT

se sprejme. Plača po dogovoru, Tone Malgal, Ljubljana, Kolodvorska ulica 6. 195

DEKLE 19 LET STARO

iz poštene hiše. Želi vstopiti k neki živilji, da se izuči še nekoliko v krojenju. Seveda, kjer bo imela hrano in stanovanje. Ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod Pomoč. 199

STALNEGA POTNIKA ZA JUGOSLAVIJO IN KORESPONDENTINJO

Išče tovarna kravat Angel Hribar, Slovenski gradec. 206

Razno:

DAMSKI FRIZER

Iz bi rad vstopil kot kompanjon skozi poletno sezono v kako kopališče, naj se javi na naslov »Brivce« Bled, Vili Straža. Potrebna svota 4000 K. 216

KONCESIJA ZA MEŠANO TRGOVINO se da v najem. Polasnost daje N. L. Posavski, Jesenice 113, Gorenjsko. 207

Zenitne ponudbe

SODRUŽICO SAMICO ALI VDOVO od 30 let naprej z majhnim posestvom išče obrtak (penzionist). Ponudbe pod št. 55 pošto ležeča Ljubljana. 213

ZENITNA PONUDBA

Državni nastavljenec želi se takol seznaniti z vdovo posestnico na deželi dobrega srca za vzgojo otrok, za takojšnjo poroko. Dopisi s sliko se naj vpošljejo pod »Velika ugodnost« na upravo »Jugoslavije« v Mariboru. 201

ZENITNA PONUDBA

Mlad fant, poduradniški pripr. se želi seznaniti v svrhu Zenitne z gospico vselega toda solidnega značaja z potrebno opremo. Le resne ponudbe pod »Sročna pomlad« Anončna ekspedija Sušnik, Maribor. 209

Mali oglasi.

Prodaja se:

DVODRUŽINSKA HIŠA Z 500 m² SVETA in inventarjem v največjem industrijskem kraju na Gorenjskem se prodaja. Cena 200.000 K. Vprašati je v upravi »Jugoslavije«. Celo hiša takol za razpolago. 203

KAVARNA, HOTEL IN GOSTILNA s celim inventarjem v Dolnji Lendavi v Prekmurju se takol prodaja. Pismene ponudbe na Viljem Hodič, kolodvorski hotel Čakovce. 204

HIŠA

iz prošle roke ennadstropna se prodaja vik župniške cerkve in tovarne v Škofji Loki. Pojasnila daje »Jadrane«, Maribor. 210

BEGUNCI - AMERIKANCI POZORI Posostva od 4 do 400 orakov. — Gostilna z zemljiščem. — Hotel z 28 sobami in o.o. opremo. — Trgovina opremljena. — Vše. hiše se prodajo potom pisarne nepremičnin Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. 205

SUHA, CEPLJENA DRVA

tudi na dom dostavljena se dobi pri Al. Jeračiču, Karlovska cesta 8. 208

PRODA SE

lepo posestvo z inventarjem, 10 letov zemlje, vinograd, sadni vrt, vsa živina. V hiši lokal za trgovino in gostilno. Št. 13 30 minut od kolodvora. Ponudbe pod »Ugodna priika« na upravo »Jugoslavije« v Mariboru. 211

MIZARSTVO

se prodaja v Celju zaradi bolezn. Kje pove uredništvo. 215

MED (TRČAN)

najnižji namizni za pecivo, garantirano čebelni pitaneč kg 4 50 K. Pošila se po pošti in po železnici. A. Maček, Vrhnika. 214

MALO POSESTVO

je na prodaj Zerkovska cesta štev. 73 Poberž — Maribor. 212

ČISTO SVINJSKO MAST

doma topljena, razpošila in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dovozi cenil tvrdka Janko Popovič, Ljubljana. 211

KLAVIRJE

plavine in harmonije na obroke prodaja in izposoje Alfonz Breznik, največja zaloga vseh glasbil, muzikali in strun. Ljubljana, Kongresni trg 15.

NAJFINEŠI MED

svoj pridelke razpošila po 4 kg čiste vsebine s pločevinasto posodo vred za 280 K franko čebelarstvo bratje Markelj, Vrhnika. 187

SLAMNIKE IN KLOBUKE

za gospode in dame sprejemam v popravilo vsako soboto na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani. Priporočam svojo veliko zalogo novih slamnikov po nizkih cenah. Valentin Maček, tovarna slamnikov, Domžale 124.

M. Zevaco:

Kraljev vitez.Zgodovinski roman.
(Dalle.)

»Moji so,« je dejala Leonora z mirnim glasom.

»Dobro! Recimo, da je danes vse plemstvo na najini strani, s pridržkom seve, da naju ubije jutri kakor stekla psa. Kaj nam pomore danes pesto plemičev? Ali ne vidiš, da sledi Guisu ves Pariz? Če nisi kupila tristošot duš, je toliko, kakor ne bi imela nobene! Ne, Leonora, spuntanega ljudstva ne podkupiš, kakor ne moreš podkupiti nevlite.«

»Magari,« je odvrnila Leonora, in njen glas je prešinil sopraga z grozo. »Toda ako se porodi iz te nevlite blisk, te zadene doma bolj gotovo nego v Louvru. Tu imaš v svojo obrambo samo zidove in tuat arkebuz, tam pa boš stal v senci prestola! V Louvre, Concino, v Louvre!«

Concini je pomislil, Leonorin zadnji razlog je strl njegov odpor.

»Naj bo,« je dejal zamolklo, »pojdiva v Louvre. Naročil bom Rinaldu, naj pripravi spremstvo za najino kočijo.«

Leonora je odkimala.

»Ne?« se je zavzel maršal.

»Tudi največje spremstvo bi bilo v tem viharju zgolj prgišče suhega listja. Najino kočijo bi zdrobila množica kakor orhevo lupino. Sama

pojdeva, in peš. Rinaldo naj pride za nama s peščico zanesljivih ljudi, da bova brez skrbi za vse slučaje. Ne boj se, ni je možnosti, ki ne bi stala v mojem računu. Pogum, Concino!... Pogum,« je dodala z glasom, ki je nehote trepetal. »Zaupaj meni, ki ti darujem svoje življenje uro za uro, tja do poslednjega utripa srca.«

To rekši je prišla Concina za roko in ga potegnila s seboj.

Kakor hitro je dospel maršal d'Ancre v Louvre, so se sestali kraljičamati, škof lučonski, gardni kapitan Vitry in Ornano na posvet. Držni obisk vojvode Guisknega je bil napovedan za popoldne. Treba se je bilo odločiti, kako mu odgovorijo in kaj store. Vitry je predlagal, da naj bi z orožjem zabranili vojvodi vstop v kraljevski dvorec. Concini je menil, da bi bilo bolje poslati k Guisu zapornika ter mu ponuditi časten mir. Ornano je hotel spustiti vojvodo v Louvre in ga nato ubiti; na vse načine je dokazoval stari vojak, da ne preostane drugega kakor dati besedo meču. Mladi kralj je bil blede, a drugače miren in trden; molče je poslušal vsa razna mnenja.

»Kaj pravite vi, gospod škof?« je vprašal nazadnje.

»Sire,« je dejal Richelieu, »zaman bi bil vsak poizkus, zabraniti vojvodi Guiskemu vstop v Louvre. Ako je res tako drzen in pride v okolnostih, ki jih zazdaj še ne morem smatrati za verjetne, potem mu

bo sledilo stotisoč Parizanov. Poznam to ljudstvo, sire, in tudi vi ga poznate: izgrda ne opraviš pri njem ničesar. Vse, kar dosežemo z orožjem, more biti le v našo škodo. Takisto ne gre pošiljati k vojvodi odposlancev, ker bi s tem priznali, da se ga bojite in mu ne morete do živega. Vaše veličanstvo drži prapor monarhije; ne more ga pobešiti pred tobo upornikov, ki spadajo na morišče.«

»Strela!« je zamrmral Ornano.

»Pop je, a bistroumen!«

Ludvik XIII. je ponosno vzravnal glavo in položil ozko roko na mizo:

»Prej mi odsekajo to desnico, nego ponižam pred Guisom grb, ki sem ga podedoval od svojega očeta!«

»Sire,« je povzel Richelieu, »vaše veličanstvo ukrene po svoji volji. Jaz na vašem mestu bi spustil vojvodo v Louvre, a ne zato, da ga umorim, kakor priporoča gospod d'Ornano, iz krvi se ne rodi nikoli nič drugega nego kri. Vojvodov oče je bil umorjen v Bloisu, ker je roval zoper svojega kralja: toda iz meča, ki ga je predril, si je napravil Jacques Clément bodalo za Henrika III. Učite se iz zgodovine, sire! Jaz bi spustil Guisa v Louvre; poslušal bi njegove zahteve in bi mu odgovoril, da hočem sklicati državne stanove, ki naj sklepajo o njih. Vaše veličanstvo naj bo prepričano, da bo takšno sklicanje obilno zadoščalo v pomirjenju Parizanov, ki so danes glavna opora

vojvodovih namer, Kar se tiče plemstva —.«

Richelieu je končal svojo besedo z zamahom roke, ki je bil podoben udarcu s sekiro. Predlog, da naj bi sklicali državne stanove, je vzrabil vsi navzoče.

»Rešeni smo!« je vzkliknila Marija de Medicis in plosnila z rokami.

Vitry, Ornano in celo Concini so izjavili, da pomeni ta velepolitična misel rešitev prestola. Tudi kralj je odobraval nagnil glavo. S tem je bilo posvetovanje končano. Ornano in Vitry sta se vrnila k svojim četam, in ves dvor je z napetostjo čakal Guisovega prihoda.

Toda v hipu, ko je Richelieu umolknil, se je stresla zavesa pri vhodu posvetovalnice. Žena, ki je stala za to zaveso in je bila slišala sleherni besedo, je izginila nalik senc v sosednji hodnik...

Bila je Leonora Galigal.

»Jutri,« je siknila sama pri sebi, »že jutri utegne biti ta pop gospodar kraljevstva, kakor je zdaj Concini!... Oh, čas je, nastopiti pot dejanja!«

Mladi kralj pa je krenil v tem v prostorno dvorano, ki je nudila razgled na ploščad pred Louvrom.

»Ah,« je mrmral gredoč, »vse to so mnenja ministrov, vojakov in škofov; nihče mi ni svetloval tako, kakor se kralju spodobi. Nihče ni rekel: Vi sire, ste gospodar, a Guise je upornik; ukažite, in ga pograbin; vržem ga v Bastiljo, kjer naj počaka, da ga obsodijo po pravici in po za-

konih!... Joj,« je povzel skesano, »imel sem drznega junaka, ki bi se zdaj lahko zanesel nanj, pa sem ga sam pehnil od sebe!«

Halebardirji so mu izkazovali čast in pobešali orožje. Trudno jim je odzdravljaj, dvigaje betiček svojega korobača h klobuku. V tem pa je zagledal Luynes; smehljal mu je preletel obraz.

»Lepo, sokolari!« je dejal nagle. »Mi se posvetujemo, ti pa hodiš bogve kod!«

»Res je, sire; a zato računajte name zdajle, ko bo treba podreti merjasca!«

»Mari meni, da se bomo bili, moj vrli Luynes?«

»Poglejte, sire!«

Ludvik XIII. je stopil k oknu. Pogled, ki se mu je odprl, ga je prešinil kakor električna iskra. Zdrznil se je, vzplamenel in položil roko na meč:

»Dobro, pa se udarimo! Naj vidijo, da Henrik IV. ni rodil nevrednega sina!«

(Dalle pril.)

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK.
KIPOROČA STVARNO
IN NEPRISTRANSKO.
JE „JUGOSLAVIJA“.
ČITAJTE JO! NAROČAJTE JO!

POJASNILO.

Naznanjam, da je kr. drž. pravdnistvo preizkalo proti meni ustavilo, ker nima poviša iste nadležnosti. — Proti vsakomu trosilno laževski o moji osebi bodem sodno postopal.

Paternost Rožidar,
zasebni uradnik v Mariboru.

Kupi se 10000 m³ prvovrstnih

bukovih drv

Ponudbe z navedbo cene franko vagon lomena navedene oddajne postaje in dobavnega roka je vpslati do 15. t. m. na naslov:

Vodstvo za preskrbo drv
v Ljubljani, Turjaški trg 1.

Tvrdba

M. FON, LJUBLJANA,

Stari trg 6

ima zopet v zalogi večjo množico kolonijalnega blaga po najnižjih dnevnih cenah in sicer:

slakor v kockah, rezine,

kavo, fige, sveče, riž, po-

per, olje i. t. d.

Globoko znižane cene

v trgovini oblek

Ferner,

Maribor,

Gospodska ulica šte. 24.

Prevzamem

večjo množico srebrnih kron odnočno drugega srebra v Nemški Avstriji v oakup. Ponudbe na trgovina zlata in srebra I. Augustin, Ljubljana,

Dunajska cesta 86.

Kdor si želi nabaviti pravega in znanega

haložana

naj se blagoviti poslužiti trdke:

Prva haloška trgovina z vinom

ANTE KORENJAK in drug pri

Sv. Barbri v Haložah.

Carinsko posredovanje

izvršuje najtočneje po najnižjih cenah

F. & A. UHER,

Spedijsko podjetje,

Maribor-Ljubljana.

Glavni uradnik Anton Pesek.

Obvestilo.

Obveščam enj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi.

Turistovski čevlji lasnega izdelka.

Ant. in Jož. Brajer - Kapele

Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Priloga se slavnemu občinstvu

IVAN CARMAN

Izdelovatelj usnjatih

dokolenic (gamaš)

Ljubljana Zg. Siska št. 42.

Tovarna usnja in gonilnih jermenov

FRID. KNOCH, Klagenfurt

(Celovec)

prvovrstni jermeni

za vse obrate, mašete in teh-

nične potrebščine.

Najposobnejša tovarna usnja!

STAMPILJE

vseh vrst

CIRIL SITAR

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 13

Krznarstvo

A. Rot Ljubljana

Gradišče št. 7.

Sprejme v stroj kože divjačin,

katere popolnoma izgotovi v

garniture. — Sprejme iste v

moderniziranje.

Klobuke in slamnike

vseh vrst, od preprostih do naj-

finjših nudi vedno v zalogi

tovarna klobukov in slamnikov

FRANC CERAR v STORU

pošta in žel. postaja Domžale p. Ljubljani.

V popravila prevzema tudi vsa tozadevna

dela ter preoblikuje po najnovejši modi.

V Ljubljani prevzema vsa naročila in

moderniziranje trdka Kovačević i

Teršan v Prešernovi ulici št. 5, kjer

se sprejema v sredo in soboto.

„ZVEZNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Gadje gnezdo

je najbolj izvrsto slovensko leposlovno

de'o iz zadnjih let. Naročite ga lahko

za malenkostno svoto 14 kren pri

„ZVEZNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Priporoča Josip Petelinc

se tvrdka Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

edina tovarniška zaloga šivalnih strojev

v vseh opremljenih in izvršnih predvornih,

za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za

vse sisteme, igle, olje na drobno in na debelo.

Večletna garancija! Popravila se sprejemajo!

Bančni zavod išče za takojšnji nastop resnega

poduradnika

za vodstvo arhiva. Ponudbe pod „Arhiv“ na upravnistvo.

Franc Krošl, usnjarna

Kamnica 5 pri Mariboru

priporoča vsakovrstno usnje lasnega izdelka kakor: vaches-

svilnati, svilto, usnje, Vaches-Kroupon, urbas, kožuhovina in

drugi krznarski izdelki **po najnižji ceni.**

20 vagonov

premoga

skupne ali posamezne

se takoj proda najvišjemu po-

nudniku loco žel. postaja Ormož.

Stalna dobava. Kvaliteta za am-

čena kakor trboveljski. Pismene

ponudbe na upravnistvo „Ju-

goslavije“ pod „PREMOG“.

Tovarniška zaloga gamaš

po konkurenčni ceni par à 170 K do 330 K, engros primerno

ceneje nudi tvrdka

ANDREJ SEVER, trgovina raznega usnja

v Ljubljani, Prešernova ul. 9, (restavracija „Perles“).

Mavec-gips

Edina razprodaja Stanzer specialnega gipsa za SHS.

Alabaster I za zobotehničke 220 K

Alabaster II za modele 180 K

Stukatura za elektrike 140 K

Kosta Novakovič, veletrgovina mavec-gipsa;

Ljubljana, Židovska ul. 1.

Priporočajte in razširjajte „Jugoslavijo“

Posestvo

kupim na Kranjskem. Glavne zahteve:

v lepem zdravem kraju ugođen dom,

dobra gospodarska poslopja. Zemljišča

vsaj nekoliko orolov. Čim več tem

boljše. Električna in vodovod posebno

vseč. — Ponudbe naj dobro opišejo

celi objekt in navedejo zadnjo ceno

ter se pošlje na: upravnistvo „Jugo-

slavije“ pod „št. 119“. — Diskretna

strogo zaščitena.

Zadružna banka Maribor

Gospodska ulica šte. 20.

Centrala: SPLIT. — Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, NOVI SAD.

Delniška glavica K 50.000.000.—

Od fin. min. pooblaščen za nakup in prodajo deviz in valut kakor tudi za izdajo

uverjenja. — Trgovske zveze v vseh krajih Jugoslavije in inozemstva.

Bankovni, blagovni in borzni oddelek. — Menjalnica.

Vloge na hranilne knjižice obrestuje s 4 1/4 %

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

NAZNANILO. V soboto 5. febr. sem otvoril tik

jubilnejnega (Zmajevnega) mostu

ново mesarsko stojnico.

Dobivalo se bo vsak dan sveže telečje in prašičevo meso,

kakor tudi slanina najboljših pitanih prašičev ter jagnjetina in

kozlček. — Za obilni obisk se priporoča

z velospoštovanjem

JOSIP OCVIRK, mesar in gostilničar, Tržaška c. 4.

Imam na zalogi

več sto hektolitrov izbornega rdečega **dolenjca**

letnik 1920 po K 19— za 1 liter.

Milko Jesih veletrgovina vina **Rudnik-Ljubljana.**

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami

prepleskano hišo naj se obrne edino le na tvrdko:

Tone Malgaj, pleskar in ličar

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6. 1641

„PETOVIA“, usnjarska industrija d. d., na Bregu pri Ptuj

sprejme potnika

takoj v službo

za vse svoje izdelke: usnje, čevlje, gamaše, torbice i. t. d. —

Prednost imajo oni, ki so v tej stroki že potovali. Zahteva se

znanje slovensčine in srbohrvaščine. Ponudbe je pošiljati na tvrdko.

Medica & Komp.

manufakturna trgovina na debelo

Ljubljana, Sodna ulica 7.

Oglasi v „Jugoslaviji“ imajo naj-

boljši uspeh, ker je zelo raz-

širjena in jo vsakdo rad čita